

Odnaka Honorowa Miasta Kalisza

Grzegorz Chwiałkowski – kaliszaniec, społecznik, prezes Stowarzyszenia Pomocy Rodzinie „Bank Chleba” w Kaliszu, wieloletni radny Rady Miejskiej Kalisza. Działalność w zakresie pomocy społecznej rozpoczął w 1993 r., organizując dożywianie dzieci i młodzieży z najuboższych rodzin z terenu miasta w formie „Podwieczorków pod topolą” oraz półkolonii na przystani wioślarskiej w Parku Miejskim. W 1994 r. powołał do życia „Bank Chleba”, od 1996 r. działanie to jest realizowane w sposób zorganizowany przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie, którego inicjatorem i prezesem od chwili powstania jest Grzegorz Chwiałkowski. Celem Stowarzyszenia jest niesienie pomocy matkom i ojcom samotnie wychowującym dzieci oraz rodzinom wielodzietnym, udzielanie pomocy doraźnej ludziom dotkniętym przez los, podejmowanie stosownych do potrzeb działań na rzecz rodzin, w których jest dziecko lub osoba niepełnosprawna. Cele swe realizuje poprzez współdziałanie z władzami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi, roztaczanie opieki nad dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, udzielanie pomocy rodzinom słabym ekonomicznie, współpracę z pokrewnymi stowarzyszeniami krajowymi, organizowanie i prowadzenie różnych form wypoczynku, imprez sportowo-rekreacyjnych, kulturalno-oświatowych dla dzieci i młodzieży, w tym z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych i wielodzietnych. Działalność Stowarzyszenia opiera się na wolontariacie i koncentruje się przede wszystkim na pomocy żywnościowej dla rodzin o najniższych dochodach. Wsparcie odbywa się przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu. Oprócz codziennej pomocy żywnościowej, rodziny często otrzymują także wsparcie okolicznościowe w formie paczek świątecznych. Stowarzyszenie wspomaga w formie żywności również podopiecznych schroniska prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta w Kaliszu i Ostrowie Wlkp., podopiecznych noclegowni prowadzonej przez Polski Czerwony Krzyż w Kaliszu. Przekazuje także żywność innym podmiotom: Specjalnemu Ośrodkowi Wychowawczemu im. Alojzego Orione, Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie”, Zgromadzeniu „Małe Dziecko Boskiej Opatrzności”. Udziela pomocy jednostkom oświatowym i pomocy społecznej z terenu miasta Kalisza i powiatu kaliskiego. Żywność uzyskiwana jest poprzez organizowanie zbiórek żywności, pozyskiwanie sponsorów i darczyńców artykułów żywnościowych i przemysłowych, jak również z Wielkopolskiego Banku Żywności, działającego m.in. w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (PEAD). Działalność Stowarzyszenia została rozszerzona o inicjatywę Grzegorza Chwiałkowskiego na rzecz rozwoju i krzewienia sportu i rekreacji wśród dzieci i młodzieży. W okresie letnim Stowarzyszenie zapewnia wypoczynek i ruch na świeżym powietrzu, a także w formie pływania łodziami na rzece Prośnie połączone z akcją dożywiania, w ramach akcji „Wakacje blisko domu”. Grzegorz Chwiałkowski jest także działaczem sportowym angażującym się w popularyzację sportu wśród młodzieży – jako sędzieja regat wioślarskich, sędzieja i instruktor w kajakarstwie, instruktor boksu oraz członek Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. To również wieloletni radny miejski, w latach 2002-2018 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Rodziny i Polityki Społecznej; Komisji Edukacji, Kultury i Sportu, a także Komisji Prawa, Porządku Publicznego oraz Samorządu Osiedlowego Rady Miejskiej Kalisza. Jako radny zawsze interesował się nie tylko sprawami społecznymi, ale również ochroną środowiska i otaczającą go przyrodą. W swych interpelacjach zwracał uwagę na kwestię porządku i czystości w mieście, ale przede wszystkim w ukochanym Parku Miejskim, czy Parku Przyjaźni. Jego „oczkiem w głowie” była zaś rzeka Proсна, którą pragnął uczynić jednym z najistotniejszych elementów kaliskiej turystyki i rekreacji. Grzegorz Chwiałkowski to wulkan energii i człowiek wielkiego serca, ostatnia deska ratunku dla osób potrzebujących. Sam o sobie mówi „Jestem człowiekiem, któremu większą radość sprawia dawanie innym, a nie branie.” Jego społeczne zaangażowanie zostało już niejednokrotnie docenione – jest Kawalerem Orderu Uśmiechu, otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, nagrodę „Pro Publico Bono”, został Wielkopolaninem Roku i Społecznikiem Roku. Dziś nadszedł czas na kaliskie wyróżnienie – Odnaką Honorową Miasta Kalisza.

Krzysztof Dremza – kaliszaniec, od 1994 r. prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Dobrzec”. W latach 1990-94 jako zastępca dyrektora Wydziału Urbanistyki, Architektury i Nadzoru Budowlanego Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu kontrolował pracę nadzoru budowlanego w Urzędzie Rejonowym, a także Wojewódzkiej Dyrekcji Inwestycji i Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego w Kaliszu. Swoją wiedzę zawodową, a także doświadczenia zdobyte w czasie pracy w administracji rządowej wykorzystuje do właściwego, efektywnego kierowania Spółdzielnią. W latach 1999-2016 aktywnie działał także w Rejonowej Komisji Spółdzielczości, która grupowała przedstawicieli wszystkich branż spółdzielczości funkcjonujących na terenie miasta i powiatu ziemskiego, stawiając sobie za cel propagowanie idei oraz zasad ruchu spółdzielczego. Krzysztof Dremza opracował i wdrożył program termomodernizacji zasobów Spółdzielni. Do roku 2008 termomodernizacji zostały poddane wszystkie budynki. Przedsięwzięcie to przyniosło korzyści dla środowiska, a także podniosło komfort zamieszkiwania i bezpieczeństwa. Na tym jednak nie zaprzestano, z inicjatywy prezesa podejmowano kolejne działania energooszczędne, które przyczyniają się do realizacji polityki antysmogowej. Z tytułu przeprowadzonych przedsięwzięć energooszczędnych w 2016 r. przyznano Spółdzielni w imieniu Prezesa URE białe certyfikaty. Na podkreślenie zasługuje fakt wieloletniej i dobrej współpracy z władzami Miasta Kalisza, która w 2001 r. doprowadziła do uporządkowania własności gruntów pomiędzy Spółdzielnią a Urzędem Miasta. Prowadzona działalność inwestycyjna, w ramach której powstają nowe budynki, drogi, chodniki, tereny zielone, zmienia korzystnie wizerunek Kalisza. Potwierdzeniem tego są liczne nagrody i wyróżnienia przyznane Spółdzielni, m.in. tytuł „Mister Budownictwa” nadany przez Radę Wojewódzką Naczelnej Organizacji Technicznej Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Kaliszu; „Mister Budownictwa woj. Kaliskiego” za 1997 r., czy „Mister Budownictwa Wielkopolski Południowej za 1999 r.” oraz 2003 r. Ponadto za zasługi w rozwoju spółdzielczości mieszkaniowej 6 stycznia 2000 r. Krzysztof Dremza otrzymał odznaczenie państwowe — Srebrny Krzyż Zasługi. Kolejnym wyróżnieniem była przyznana w 2004 r. odznaka honorowa za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego. Doceniając działalność w zakresie gospodarki zasobami mieszkaniowymi, dobrą sytuację ekonomiczną i propagowanie nowoczesnych i proekologicznych rozwiązań w budownictwie kapitału konkursu organizowanego przez Krajową Radę Spółdzielczą w Warszawie oraz magazyn „Tęcza Polska” przyznała w 2010 r. prezesowi Spółdzielni prestiżową nagrodę „Menedżer-Spółdzielca”. W latach 2010-2013, a także w 2015 r. SM „Dobrzec” uzyskała pierwsze miejsce w ogólnopolskim Rankingu Spółdzielni Mieszkaniowych w kategorii Spółdzielnie Średnie Inwestujące. Umiejętność podejmowania właściwych decyzji i racjonalnego zarządzania Spółdzielnią przez Krzysztofa Dremzę zaowocowała w 2014 r. nową inwestycją pod nazwą „Panorama Dobrzec”,

zlokalizowaną przy Al. Wojska Polskiego w pobliżu Ronda Westerplatte. Wcześniej był to teren, na którym od wielu lat niszczał stary pawilon nie przynosząc dobrego wizerunku dla miasta. Zastąpiły go trzy 9-kondygnacyjne nowoczesne budynki mieszkalne i hala garażowa, posiadające liczne udogodnienia, a co najważniejsze – spełniające standardy dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dodać należy, że z okazji jubileuszu 60-lecia „Ziemi Kaliskiej” w 2017 r. lokalny tygodnik nagroził osoby o wybitnym dorobku zawodowym. Wśród laureatów honorowego wyróżnienia znalazł się prezes SM „Dobrzec”, którego doceniono za znaczący wkład w rozwój miasta i regionu. Działalność kierowanej przez Krzysztofa Dremzę instytucji to jednak nie tylko sprawy mieszkaniowe, ale również sprawy społeczne. Na terenie Spółdzielni działa klub seniora, kluby sportowe, funkcjonują sekcje modelarskie i koszykarskie, a w ramach propagowania sportu od 1997 r. wspólnie z Miastem Kalisz organizowane są corocznie Międzynarodowe Rozgrywki Koszykówki „Kaliski Streetball”. Jest również oferta dla najmłodszych kaliszczan – co roku odbywają się półkolonie, cieszące się ogromnym zainteresowaniem. W ich organizacji uczestniczą również działające na terenie Spółdzielni rady osiedla, z którymi współpraca układa się wręcz wzorowo. Według opinii niezależnych ekspertów Spółdzielnia znajduje się w gronie niekwestionowanych liderów rankingów w Polsce. I nic w tym dziwnego, na jej czele stoi bowiem prężnie działający prezes, doświadczony spółdzielca, ale przede wszystkim znakomity menedżer, który w pełni zasługuje na wyróżnienie Odznaką Honorową Miasta Kalisza.

Edward Pudełko – archeolog, badacz dziejów Kalisza i jego okolic. Pochodzi z rodziny o tradycjach artystycznych. Studia archeologiczne rozpoczął na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, a na Uniwersytecie Wrocławskim uzyskał dyplom magistra archeologii Polski i powszechnej. Jest również absolwentem podyplomowych studiów muzealnych na Uniwersytecie Jagiellońskim, które ukończył w 1977 r. Niemalże całe zawodowe życie związany jest z Kaliszem i tutejszym muzeum, gdzie przez lata pracował na rzecz ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego. Autor wielu liczących się ekspozycji muzealnych, członek Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wychowawca kilku pokoleń archeologów, rzec można – nestor badaczy strefy nadprośniańskiej. Wybitny znawca społeczności łużyckich pól popielnicowych w południowo-wschodniej Wielkopolsce, przez lata członek Komisji Epoki Brązu i Wczesnej Epoki Żelaza Komitetu Nauk Pra- i Protohistorycznych Polskiej Akademii Nauk. W drugiej połowie lat 60. XX w. prowadził badania wykopaliskowe w Krasiecznie – Zamku, Przemyślu, Gorlicach, Łąncucie (w Klasztorze Dominikanów i Zamku). W latach 1970-1973 był kierownikiem Muzeum Ziemi Kaliskiej, a po rezygnacji, do emerytury piastował stanowisko kustosa Działu Archeologii Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej. Wspólnie z Tadeuszem Baranowskim kierował pracami wykopaliskowymi w Jastrzębnikach i Kaliszu-Wydarte, a od końca lat 70. realizował niezwykle ważne badania na licznych nekropoliach ciałopalnych m. in. w Stawie, Pleszewie, Brzeziu, Szadku czy Dębniakach Kaliskich. Jest autorem lub współautorem prospekcji powierzchniowej 28 obszarów Archeologicznego Zdjęcia Polski. Edward Pudełko opublikował kilkadziesiąt artykułów popularno-naukowych i naukowych, głównie na łamach „Rocznika Kaliskiego”, gdzie sukcesywnie zamieszczał relacje i opracowania wyników prowadzonych badań wykopaliskowych, które uratowały przed bezpowrotnym zniszczeniem tysiące obiektów archeologicznych – nasze dziedzictwo. Jest autorem pierwszego, obszerniejszego zarysu historii najstarszego osadnictwa okolic Kalisza – Jeszcze starsze dzieje najstarszego miasta w Polsce (Kalisz 1985). Ponadto spod jego pióra wyszły takie publikacje jak Z pradziejów Kalisza i okolic (wspólnie z T. Baranowskim, Kalisz 1984), Prastłowianie i Słowianie w pleszewskim (wspólnie z J. A. Splittem, Pleszew 1987), Społeczeństwa pradziejowe w kaliskim (wspólnie z J. A. Splittem i L. Ziąbką, Kalisz 1990), Z najdawniejszej przeszłości Gminy Blizanów (Blizanów 1996), Tysiąc lat zaginionej cywilizacji ‘łużyckich’ plemion rolniczych w świetle ostatnich badań w Szadku, gm. Blizanów (Kalisz 1998) oraz Pradzieje i wczesne średniowiecze regionu kaliskiego (wspólnie z T. Baranowskim i J.A. Splittem, Kalisz 2003). Jest również autorem wielu artykułów naukowych, stanowiących trudny do przecenienia wkład w ogólnopolską problematykę przełomu epok brązu i żelaza. O miłości do archeologii i niestabnącej determinacji w zgłębianiu pradziejów regionu świadczy jego naukowa aktywność również na emeryturze. W roku 2015 ukazała się dwujęzyczna, polsko-angielska monografia nekropolii w Szadku (SZADEK. Cmentarzysko z przełomu epoki brązu i żelaza w południowo-wschodniej Wielkopolsce/ Szadek. The Late Bronze Age and Early Iron Age Cemetery in SouthEast Wielkopolska, Hyperborea 2, Poznań 2015), przygotowana w zespole z Grzegorzem Szczurkiem. Życiowa postawa Edwarda Pudełko, jego ogromna wiedza historyczna i nieprawdopodobna pasja przynosi zaszczyt i chlubę naszemu miastu. Niech zatem Odznaka Honorowa Miasta Kalisza będzie podziękowaniem dla pana Edwarda za jego poświęcenie i zaangażowanie w podejmowane działania na rzecz najstarszego Miasta w Polsce.

Dr Grażyna Schlender – bibliotekarz i historyk, dyrektor Archiwum Państwowego w Kaliszu. W 1983 r. przeprowadziła się do Kalisza i podjęła pracę w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Adama Asnyka w Kaliszu. Początkowo była pracownikiem, a następnie kierownikiem filii. Swoje działania prowadzi na wielu płaszczyznach. Od 25 lat jest organizatorką konkursu czytelniczego Co wiesz o Kaliszu i jego okolicach, znanego obecnie jako Ad fontes – Do źródeł. Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego. Jest on skierowany do uczniów szkół podstawowych i średnich Kalisza i regionu kaliskiego. Ponadto jako pierwsza napisała i w 2001 r. wydała monografię NSZZ „Solidarność Region Wielkopolska Południowa”. Była to pionierska pozycja w skali ogólnopolskiej. W 2006 r. ukazała się druga książka jej autorstwa na ten sam temat pt. NSZZ Solidarność w województwie kaliskim w latach 1980-1990. Pozycja ta była jednocześnie pracą doktorską z zakresu historii. Od 2006 r. jest pełnomocnikiem do spraw Encyklopedii Solidarności w regionie południowa Wielkopolska. Na potrzeby encyklopedii stworzyła biograficzną bazę źródłową opartą na 120 ankietach wypełnionych przez działaczy „S” z lat 80-tych i 90-tych. Dokumenty te znajdują się w ogólnopolskim Archiwum Stowarzyszenia „Pokolenie”. Już w 2007 r. pisała o „Żołnierzach Wyklętych”. Temat ten dokładniej zgłębiła w artykule Kaliskie młodzieżowe organizacje opozycyjne wydające druki antykomunistyczne w latach 1945-1989 zamieszczonym w pracy zbiorowej wydanej przez Archiwum Państwowe w Kaliszu w 2018 r. pt. Druki niezależne w Polsce w latach 1945-1990. W publikacji tej jako pierwsza opisała Marzec 1968 w Kaliszu. Angażuje się również w przedsięwzięcia patriotyczno-literacko-kulturalne. W latach 1998-1999 współorganizowała i prowadziła Ogólnopolski Konkurs Poetycki poświęcony wydarzeniom stanu wojennego pt. Poeta pamięta. W tym samym czasie razem z Bazyliką Kaliską i Towarzystwem Śpiewaczym Echo prowadziła Ogólnopolski Konkurs Literacki dla uczczenia Św. Józefa Kaliskiego pt. Redemptoris Custos. Z kolei w 2003 r., kiedy obchodzona

była 75. rocznica powołania Związku Sybiraków zorganizowała i prowadziła Wielkopolski Konkurs Literacki Syberia – Symbol walki i cierpienia, wiary i nadziei Polaków, który cieszył się dużym zainteresowaniem i na który napłynęły prace z całej Polski. Innym przedsięwzięciem zorganizowanym w kaliskim Archiwum była wystawa przygotowana wspólnie z kaliskim Muzeum zorganizowana z okazji 90-lecia wybuchu Powstania Wielkopolskiego. Jako dyrektor Archiwum współpracuje z IPN – prowadzi badania naukowe, na podstawie których opracowuje publikacje i organizuje wystawy i prelekcje. Efektem tej współpracy była m.in. przygotowana w 2011 r., ciesząca się ogromnym zainteresowaniem wystawa Twarze Kaliskiej Bezpieki. Inną wystawą, która zrobiła ogromne wrażenie wśród kaliszczan ze względu na duże walory naukowe i poznawcze, była ekspozycja pt. Dokumenty mówią, zorganizowana w 2009 r. W 2007 r. Grażyna Schlender została dyrektorem Archiwum Państwowego w Kaliszu. Od tego czasu Archiwum wydało 23 pozycje książkowe o charakterze źródłowym, naukowym i popularno-naukowym związane z historią Kalisza. W 2018 r., w 100-lecie odzyskania niepodległości, pod redakcją Grażyny Schlender ukazały się dwie istotne pozycje – śpiewnik pt. Historia Polski w pieśni. W stulecie odzyskania niepodległości oraz Druki niezależne w Polsce w latach 1945-1990, pokłosie ogólnopolskiej konferencji archiwistyczno-historycznej. Była też inicjatorką konferencji pt. Kobiety w Niepodległej zorganizowanej wspólnie z Kaliskim Towarzystwem Przyjaciół Nauk. Grażyna Schlender angażowała się też w działalność związkową. W latach 1991-2007 była przewodniczącą Międzyzakładowej Komisji NSZZ „Solidarność” Koło Grodzkie w Kaliszu, skupiającej przede wszystkim pracowników kultury. W tym czasie organizowała zbiórki odzieży i polskich książek, które następnie za pośrednictwem duszpasterzy przekazywane były Polonii na Białorusi i Ukrainie. Za swoją działalność na rzecz Kalisza sześciokrotnie otrzymała Nagrodę Prezydenta Miasta Kalisza (1997, 2002, 2004, 2008, 2012 i 2018). W 2010 r. otrzymała Odznakę Honorową Sybiraka przyznaną przez Zarząd Główny Związku Sybiraków w Warszawie. W tym samym roku przyznano jej też Odznakę Honorową „Wierni Tradycji” Za Zasługi w Upowszechnianiu Wiedzy i Pamięci o Powstaniu Wielkopolskim nadaną przez Prezydium Zarządu Głównego Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/19. Posiada też Medal 10-lecia Instytutu Pamięci Narodowej, który otrzymała w 2010 r. Odznaka Honorowa Miasta Kalisza będzie wyrazem podziękowania dla Grażyny Schlender za wieloletnie badania historii Kalisza, zwłaszcza najnowszej, liczne publikacje i opracowania rozstawiające imię Miasta, jak również ożywianie środowiska naukowo-kulturalnego, lokalnego i ogólnopolskiego, a także aktywną i twórczą postawę, dzięki której Archiwum stało się ogólnopolskim ośrodkiem badań naukowych.

Preston Twinning Partnerships Committee Komitet liczy 25 członków, wśród nich znajdują się osoby prywatne, przedsiębiorcy, radni. Jednymi z najbardziej aktywnych są Derek Smith, prezes i Jürgen O H Voges, sekretarz, a także Trisha Rollo, odpowiedzialna za współpracę z Kaliszem. Od wielu lat całym sercem zaangażowani w kontakty z czterema miastami partnerskimi Preston, w tym z Kaliszem – Derek od kilkudziesięciu lat, Jürgen od 1992 r. W partnerstwie z Preston, mimo odległości, udaje się realizować wspólne projekty na różnych płaszczyznach. Brytyjcy partnerzy służyli Kaliszowi wsparciem w kwestii funduszy strukturalnych w czasie przed wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej i tuż po. W latach późniejszych doradztwo dotyczyło także istotnego tematu, jakim dla najstarszego Miasta w Polsce jest rewitalizacja. Wielokrotnie strona polska i angielska uczestniczyła w międzynarodowych konferencjach organizowanych w Kaliszu i Preston. Kontakty nawiązywały szkoły i uczelnie wyższe, sportowcy, różne grupy społeczne, w tym kaliskie organizacje pozarządowe. Młodzi ludzie brali udział w wymianie szkolnej, której celem było praktyczne rozwijanie umiejętności językowych, poznanie historii, tradycji i kultury, a przede wszystkim zawarcie nowych przyjaźni. W ostatnich latach Preston Twinning Partnerships Committee pośredniczył w nawiązaniu kontaktów między skautami i harcerzami oraz klubami rugby – w 2018 r. do Kalisza przybyli przedstawiciele brytyjskiego klubu rugby Grasshoppers RFC, którzy spotkali się z władzami kaliskiego klubu Husaria. Przez kolejne lata współdziałanie z Preston przebiegało pod znakiem realizacji różnorodnych projektów. Przedstawiciele obu miast brali udział w obchodach pełnych wydarzeń kulturalnych, sportowych, designerskich i biznesowych, seminariach oraz warsztatach integracyjnych. Anglicy prezentowali swą bogatą ofertę turystyczną i kulinarną m.in. podczas Kaliskiego Festiwalu Smaków. Niech dzisiejsze wyróżnienie Odznaką Honorową Miasta Kalisza będzie podziękowaniem za bogatą współpracę, przynoszącą korzyści obu Miastom, ale przede wszystkim za 30-letnią przyjaźń, która nie zna granic.